

Koalitsioonilepe 2025-2027

Downloaded 23.10.2025

Sisukord

12. Taristu 3

12. Taristu

Eesti taristu arendamise eesmärk on tugevdada julgeolekut, konkurentsivõimet ja kestlikkust, parandades ühendusi ning suurendades kriisikindlust ja keskkonnahoidu.

Arendame Eestit nii, et see oleks ühendatud, vastupidav ja tulevikukindel. Investeerime taristusse, mis tugevdab kaitsevõimet, toetab tööstust ning võimaldab inimestel ja kaupadel liikuda kiiremini ja turvalisemalt.

Ehitusvaldkonnas lihtsustame nõudeid ja protsesse, et suureneks energiatõhusus ja areneks kaasaegne elukeskkond. Usume, et kvaliteet ja kestlikkus kasvab siis, kui riik ei sea liigseid piiranguid, vaid annab võimaluse lihtsamaks arendamiseks.

Ringmajanduses toetame ressursitõhusust ja innovatsiooni, mitte keelude ja käskude kaudu, vaid koostöös ettevõtjatega võimendades nende investeringuid.

Merenduses tugevdame Eesti strateegilist võimekust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet, et kasvatada Eesti mereriigi rolli maailmas. Veemajanduses anname võimalused üles Eesti võrgu kaasajastamiseks, et tagada puhas joogivesi üle Eesti.

53. EHITAME RAIL BALTICA EESTI OSA VALMIS TÄHTAEGSELT

321. 2026. aasta lõpus toimub ehitustegevus kogu Eesti põhitrassi ulatuses. Tähtaeg IV kvartal 2026.

322. Seame Rail Baltica koos teiste Balti riikidega Euroopa Liidu järgmise eelarveperioodi prioriteediks. Tähtaeg III kvartal 2025.

54. JÄTKAME EESTI KONKURENTSIVÕIME TÕSTMISEKS JA LIIKLUSOHUTUSE SUURENDAMISEKS 2+2 MAANTEEDE EHITAMISEGA TALLINN - PÄRNU JA TALLINN - TARTU SUUNAL

323. Keskendume teedesse investeerides majanduse konkurentsivõime tõstmisele, parandades ligipääsu tööstusaladele ja sadamatele ning suurendades sildade kandevõimet. Suuname täiendavaid vahendeid teede korrashoidu (kruusateede viimine mustkatte alla). Tähtaeg III kvartal 2025.

324. Alustame Tallinn - Pärnu (Via Baltica) järgmiste 2+2 teelõikude ehitusega. Tähtaeg IV kvartal 2025.

325. Alustame Tallinn-Tartu maantee järgmise 2+2 teelõigu ehitusega. Tähtaeg IV kvartal 2026.

326. Et oleks vähem hukkunuid ja vigastatuid, võtame vastu uue liiklusohutusprogrammi, mille prioriteediks on targem järelevalve, turvalisemad teed ja liikluskäitumise muutused. Tähtaeg IV kvartal 2025.

327. Arvestades liiklusohutust ja teetaristu võimalusi soovime suurendada konkurentsivõimet, lubame teedele senisest pikemad autorongid. Tähtaeg I kvartal 2026.

55. ARENDAME JA UUENDAME RAUDTEETARISTUT, ET SUURENDADA LIIKUMISKIIRUST, TOETAME RAHVUSVAHELIST REISIRONGILIIKLUST JA EDENDAME ENERGIATÕHUSAT ÜHISTRANSPORTI

328. Toome Tallinn-Tartu vahelisele raudteele uued elektrirongid ja tõstame sõidukiirust. Tähtaeg IV kvartal 2026.

329. Tagame Tartu – Valga – Riia rongiühenduse käigushoidmiseks püsiva rahastuse. Tähtaeg III kvartal 2025.

56. TUGEVDAME EESTI LENNUNDUSSEKTORI RAHVUSVAHELIST KONKURENTSIVÕIMET JA ÜHENDUVUST, ARENDADES TARISTUT, TAGADES KÕRGE LENNUOHUTUSE NING SOODUSTADES UUTE ÄRIVÕIMALUSTE TEKET

330. Toetame Tallinna Lennujaama, et luua rohkem välisühendusi. Hoiame lennujaama tasud konkurentsivõimelisena ja liinitoetusprogrammid atraktiivsena. Pidev tegevus.

331. Hoides rahvusvahelisi ühendusi ka väljaspool Tallinna, jätkame Tartu–Helsingi liini ja Tartu lennujaama toetamist. Pidev tegevus.

332. Lennuohutuse tagamiseks ja Eesti lennundussektori rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamiseks töötame koostöös kohalike lennundusettevõtetega välja jätkusuutliku järelvalve rahastusmudeli. Tähtaeg III kvartal 2025.

333. Uute ärisuundade edendamiseks loome seadusandliku raamistiku mehitamata lennunduse valdkonnale. Tähtaeg IV kvartal 2026.

334. Töötame välja regionaalsete lennujaamade majandamise pikaajalise plaani ning loome tõhusama, jõukohasema ja jätkusuutlikuma käitamisemudeli nende haldamiseks. Kaasame kohalikke huvigruppe lennujaamade tegevuse rahastamisse, haldamisse, omandisse ja juhtimisse. Tähtaeg II kvartal 2026.

57. EDENDAME RESSURSI TÕHUSAT JA KESKKONNASÄÄSTLIKKU RINGMAJANDUST, RAKENDADES JÄÄTMEREFORMI, TOETADES JÄÄTMETE RINGLUSSEVÕTTU JA KORDUSKASUTUST, ARENDADES KESKKONNAHOIDLIKKE HANKEKRITEERIUME TARISTU- JA EHITUSSEKTORIS NING LUUES SOODSAD TINGIMUSED RINGLUSPÕHISETELE ÄRIMODELITELE

335. Suurendamaks jäätmete ringlusesse võtmist ja konkurentsi ning investeeringuid jäätmevaldkonda, viime ellu jäätmereformi. Tähtaeg II kvartal 2026.

336. Suurendamaks jäätmete ringlussevõttu, loome tekstiilijäätmete tootjavastutussüsteemi ja vähendame nõudeid biojäätmete kasutusele võtmiseks. Tähtaeg IV kvartal 2026.

337. Toetades ringmajanduse põhimõtteid, eelistame hoonete ehituses sekundaarset ja ka kohalikku toorainet. Tähtaeg IV kvartal 2026.

338. Võimaldamaks suuremat ringmajanduse turgu, edendame koostöös ettevõtjatega korduskasutatavate pakendite ja nõude kasutamist toidu ja joogi müügil ning pakkumisel avalikes kohtades. Tähtaeg II kvartal 2026.

58. KORTERELAMUTE RENOVEERIMISEKS JA ELUASEMELAENUDE KÄTTESAADAVUSE_PARANDAMISEKS TAGAME STABIILSE RAHASTAMISE, VÄHENDAME BÜROKRAATIAT JA LIHTSUSTAME ASJAAJAMIST

339. Tagame korterelamute renoveerimise stabiilse rahastuse, mistarvis hoiame olemasolevat CO2 vahendite baasi. Tähtaeg III kvartal 2025.

340. Parandame kodude kättesaadavust noortele peredele, suurendades riiklikku tagatist eluaseme soetamiseks ja laiendades seda turutõrkepiirkondadesse. Tähtaeg II kvartal 2025.

341. Parandame taskukohase eluaseme üldist kättesaadavust, arendades eluasemeturgu koostöös Euroopa Investeerimispinga, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjatega, keskendudes turutõrkepiirkondadele. Tähtaeg IV kvartal 2025.

342. Lihtsustame hoonete renoveerimist, vähendades õiguslikke takistusi ja pakkudes tüüplahendusi kortermajade efektiivseks renoveerimiseks. Eelistame ühispakkumisi, kus renoveeritakse mitu maja korraga. Tähtaeg II kvartal 2026.

343. Looma ajakohased ja bürokraatiat vähendavad ehitusnõuded, mis keskenduvad ligipääsetavusele, energiatõhususele ja tänavaruumi uuele standardile ning lihtsustavad ehitusloa menetlusi. Tähtaeg I kvartal 2027.

344. Tõhustame elamuvaldkonna toetusi, laene ja nõustamistegevust ning ühtlustame need Keskkonnainvesteeringute Keskuse vastavate teenustega. Tähtaeg I kvartal 2026.

345. Lihtsustame ehitusprojektide sisule esitatavaid nõudeid, sealhulgas ehitus- ja kasutusloa protsessi, taganemata seejuures kvaliteetse elukeskkonna põhimõtetest. Tähtaeg IV kvartal 2025.

346. Lühendame ajamahukaid planeerimisprotsesse, loobudes detailplaneeringu nõudest olukordades, kus see ei loo lisaväärtust, et laiendada õigust ehitada projekteerimistingimuste alusel. Tähtaeg IV kvartal 2026.

347. Lihtsustame korterelamute juurdeehituste (liftide, rõdude, lisakorruste) regulatsiooni läbi kooskõlastuse nõude vähendamise. Tähtaeg IV kvartal 2026.

59. TUGEVDAME EESTI MERENDUSE RAHVUSVAHELIST KONKURENTSIVÕIMET, INVESTEERIDES TARISTUSSE JA KESKKONNAKAITSESSE

348. Võimaldamaks tõhusamat merekaablite parandamist ja suurendamaks sõjalist mobiilsust, soovime ehitada multifunktsionaalse jäämurdja. Projekti elluviimine eeldab positiivset otsust Euroopa Liidu CEF fondist. Tähtaeg III kvartal 2025.

349. Energiasäästlikkuse ja keskkonnasõbralikkuse tagamiseks ehitame suursaarte laevaliinide teenindamiseks uue parvlaeva. Tähtaeg I kvartal 2027.

350. Kehtestame veeteetasu maksmise soodustused keskkonnanäitajate alusel, edendamaks keskkonnasõbralike laevade kasutamist ja investeerimist rohetehnoloogiasse. Tähtaeg I kvartal 2026.

351. Tugevdame Eesti keskkonnajulgeolekut ja vähendame sõltuvust naaberriikidest, arendades merereostustõrjevõimekust. Loomme võimekuse laevavakkide naftast tühjaks pumpamiseks. Tähtaeg IV kvartal 2026.

352. Teeme Eestist meretööstuse- ja laevade ümberehituse keskuse, käivitades laevade ümberehituse meetme. Tähtaeg II kvartal 2026.

353. Viime ellu uue konkurentsivõimelise laevanduspaketi koos laevaregistrite reformiga laevade toomiseks Eesti lipu alla. Tähtaeg III kvartal 2026.

354. Taastame reisilaevanduse toetusmeetme tagamaks Eesti konkurentsivõime võrreldes naaberriikidega ning kaitsmaks tuhandeid töökohti Eesti laevadel. Tähtaeg I kvartal 2026.

355. Jätkame Ukraina merenduse ülesehituse strateegia elluviimist. Pidev tegevus.

356. Varilaevastikuga seotud riskide vähendamiseks, keskkonnaintsidentide ennetamiseks ja julgeolekuriskide vähendamiseks töötame välja paketi, mis tagab Läänemere piirkonnas rahvusvahelise õiguse järgimise mereliikluses. Tähtaeg I kvartal 2026.

60. TAGAME ÜHISVEEVÄRGI- JA KANALISATSIOONITEENUSE JÄTKUSUUTLIKKUSE, KRIISIKINDLUSE JA TASKUKOHASUSE, VÄHENDADES TEENUSE KESKKONNAMÕJU JA PARANDADES REOVEEKÄITLUSE KVALITEETI, ERITI MAAPIIRKONDADES

357. Vältimaks järske hinnatõuse, tagame ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniteenuse jätkusuutlikkuse ja kriisikindluse, viies ellu veereformi. Tähtaeg IV kvartal 2026.

358. Jätkame vee-ettevõtete süsinikujalajälje vähendamise ja efektiivsuse suurendamise edendamist, keskendudes reoveepuhastuse energiatõhususe parendamisele. Pidev tegevus.

359. Joogivee kvaliteedi tagamiseks parandame maapiirkondades reovee puhastamise kvaliteeti ja tagame reoveeteenuse kergema kättesaadavuse. Tähtaeg I kvartal 2027.

Viimati uuendatud 24.05.2025